

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Politikai lap, megjelenik hetenkint ötször.

Egy szám
20
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 8. **Telefon-szám: 164.**
Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal **mérsékelt** árakon vesz fel.

Felelős szerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak: A Bajai Független Újság és Bajai Közlöny együtt helyre felévre 16 korona, vidékre félévre 20 korona.

Egy szám
20
fillér

A munkanélküliség

rettenetes sullyal tékszik rá a mi városunkra. Nem azokról beszélünk, akik nem akarnak dolgozni, mert azokat az embereket, akik dologkerülők, rá lehet és rá fogják birni arra, hogy munkához lássanak, de azokról beszélünk, azokról az ipari munkásokról és kereskedelmi alkalmazottakról beszélünk, akik azért nem dolgoznak, mert nincsen munkaalkalmuk, mert ipari üzemek és kereskedelmi vállalatok szünetelnek. A munkanélküli ipari munkások éppen úgy, mint a foglalkozás nélküli kereskedelmi alkalmazottak nagyon szívesen dolgoznának, ha volna munkaalkalmuk, de a munkaalkalom hiánya tétlenségre kényszeríti őket. Ez a helyzet, ez a szomorú állapot gondolkodásra késztet minden embert. Kell, hogy gondolkozzunk ezen a szomorú állapoton. Elvégre emberekről, dolgozni akaró emberekről van szó, akik minden akaratuk ellenére képtelenek kenyérkereső munkához jutni. Ezt a problémát meg kell oldani valahogyan, csak az a kérdés, hogy miként, milyen módon, mert a kérdést nem olyan egyszerű megoldani. Valahogyan mégis kellene enyhíteni a munkanélküliségen. Bizonyos, hogy a szünetelő üzemeket tulajdonosainak nem passzióból, hanem kényszerűségből szüneteltetik. Mégis azt hisszük, hogy azoknak, akiknek a legkevésbé módjuk és alkalmuk van, fel kellene az üzemet venniük, ha némi áldozattal is. Elvégre kevesebb ember álljon foglalkozás és kenyérkereset nélkül. Érdeke ez úgy a munkaadóknak, mint a munkásoknak is. Tehát mindenkinek azon kell törekednie, hogy a munkások kenyérkeresethez jussanak. Nem szabad ez esetben anyagi áldozatoktól sem visszariadni.

A birtokreform.

Budapest. A birtokreform dolgában még nincsen meg egyezés a kormány és a pártok között. A dolog nem is annyira a kormánytól, mint inkább a pártoktól függ. Most fog eldőlni, hogy a kommunizálás megvalósítható-e Magyarországon.

A záckonci választó kerület küldöttsége tisztelgett tegnap este Károlyi Mihály miniszterelnök előtt. A küldöttség szónokainak válaszulva hosszabban foglalkozott Károlyi Mihály a kommunista eszmével. A miniszterelnök kijelentette, hogy a kommunista berendezés eszméje tetszetős, de Magyarország intézményei erre még nem érettek meg. A kommunizmus eszméjének megvalósítása megbénítaná egész gazdasági életünket. Csak akkor lehet kommunizmusról beszélni, ha erre az egész világ népe áttér. Egyben a pártokhoz fordul és arra kéri, hogy a mai súlyos időkben egyesüljenek.

A Vöröskereszt felhívása.

Budapest. Károlyi Mihályné grófné szikratáviratban fordul a washingtoni amerikai vörös keresztzhez és kéri, hogy vegyék pártfogásba a Szibériában levő magyar hadifoglyokat, akiknek a szenvedése végtelen és leírhatatlan. Kéri, kövessenek el mindent, hogy a szeréneseitlenek súlyos helyzetén segítsenek.

A csehek előrenyomulása.

Budapest. A csehek Kassa birtokáért megindított harca még tart. A kassaiak annak a felhívásnak, hogy a várost békésen adják át, nem tettek eleget, hanem ellenálltak. Miskolcra és Ungvárra kértek segítséget. Kőrmébányát megszállták a csehek.

Massaryk fogadtatása Prágában

Időközben hírek szerint Masaryk tanár, a cseh-szlovák köztársaság elnöke december 19-én, csütörtökön érkezik Prágába. Az ország határára Kramsz dr fogja fogadni. Prágába való érkezése után Massaryk tanár a Hradčinban esküt tesz a cseh-szlovák köztársaság alkotmányára.

Az osztrák tábornokok rágalmazási pert indítanak.

Bécs. Bernát Tivadar dr. bécsi ügyvéd közli a Die Zeit-tal, hogy Schleyer Lipót báró tábornagynak a bécsi Montagsjournalban e hó 2-án róla közölt becsületbevető cikk miatt a bécsi országos törvényszéknél a becsület biztonságába ütköző vétség miatt büntető keresetet nyújtott be hasonlóképpen büntető feljelentéssel élték Schleyer és Belmond Károly tábornagynak és Landwehr Ottokár vezérőrnagy, az Abend-ban e hó 6-án ellenük közölt rágalmazó cikkek miatt.

Fellázadt orosz hadifoglyok.

Benthen. A Gotthard-várban Orsetow közelében tegnap orosz hadifoglyok a fegyverszüneti szerződés alapján megtagadták a munka folytatását, előzően azonban már három napja nem dolgoztak. A többszáz orosz csapat megtámadta a bánya katonai őrséget és le akarta fegyverezni. Az oroszok vasrudakkal támadták meg a katonákat. Az őrség altisztai parancsnoka parancsot adott a lövésre. Hat hadifogoly meghalt, heten súlyosan, részint pedig könnyebben megsebesültek. Az oroszok erre kegyelmet kértek és folytatták a munkát.

Csehek és románok.

Budapest. A csehek és a románok több helyen átlépték a demarkacionális vonalat. Ez ellen tiltakozott a magyar kormány. Branyisz-kónál átlépte 5 román zászlóalj a demarkacionális vonalat képező Marost. A magyar kormány tiltakozására Vyr erodes utasította a románokat, hogy ne lépjék át a demarkacionális vonalat. Erről a tényről értesítette Böhm Vilmos államtitkár a kolozsvári Nemzeti Tanácsot.

Megszállások.

A hadügyminisztérium jelenteti: A bazin—szemei uton magyar és cseh csapatok között összefüggés volt. A Morva és a Vág között a helyzet változatlan Zsolna és Ruttka között december 14-én megkezdték a csehek az előrenyomulást. A románok megszállták a lupényi és petrosényi szénbányákat. A magyar kormány tárgyalásokat folytatott a románokkal, aminek eredménye az, hogy a románok a két bánya termelésének felét átengedik Magyarországnak részére.

Mackensen internálása.

Budapest. Mackensen tábornagy Budapest előtt megállt csapataival, nem akarta letenni a fegyvert és nem akart beleegyezni abba, hogy csapatait internálják. Hosszabb tárgyalások után mégis megtörtént a megegyezés, a német katonák letették a fegyvert és internálták őket. Mackensennek Károlyi Mihály miniszterelnök felajánlotta egyik kastélyát állandó tartózkodási helyül, ahova a Mackensen már el is utazott.

Wilson Európában.

Wilson Párisba érkezett, ahol Poincaré szívélyes szavakban üdvözölte az elnököt. Wilson válaszában hangsúlyozta, hogy ő az igazságos megegyezés híve és csakis olyan megegyezésre törekszik, amely közmegegyezést kelt.

A megszállott területek bírósági beosztása.

Bácska a megszállás idején.

A Pécsi Naplóban olvassuk: Alkalmam volt, hogy a megszállott Bácska területéről Pécsre érkezett jogászemberrel beszélgetést folytassak. A beszélgetés során főleg azok az intézkedések érdekeltek, melyeket az újvidéki vajdaság kormánya az összes megszállott területekre kiterjeszt.

Értesüléseim autentikus forrásból érdekes, annyival is inkább, mert az, akitől az információkat kaptam, maga is a legkompetensebb helyről ismeri az ügyeket.

Először is meg kell tudni, hogy ki az újvidéki vajdaság kormányának elnöke és meddig terjed a kormány hatásköre.

— Az újvidéki vajdaságba beosztott Bácska, Bánát és Baranya, tehát a szerbek által megszállott területek, amelyekre az újvidéki kormány hatásköre kiterjed. Az újvidéki kormány elnöke a zombori származású ügyvéd, Lalosevic János dr. volt országgyűlési képviselő.

A megszállott Bácskában mi a hivatalos nyelv?

— A vajdaság kormánya hivatalos nyelveknek a szerbet jelölte meg és ezért a közigazgatás nyelve Bácskában már szerb. Azonban az újvidéki kormány tekintettel van a Bácskában lakó magyarokra és a svábokra, miért is ezek a hivatalokhoz intézett beadványokban anyanyelvükön írhatnak.

— A jogfolytonosság kedvéért továbbra is a magyar törvényeket hagyták érvényben. Ami pedig a bíróságok területi beosztását illeti, az újvidéki vajdaság kormánya másodfokon bíróságának a pécsi ítélőtáblát jelölte ki; eddig ugyanis a szegedi tábla volt a fórum. A Kuriát ideiglenesen a temesvári táblán külön e célra kijelölt felülvizsgálati tanács helyettesíti.

— Hogy fogadják a bácskai lakosság a megszálló szerbeket?

— A lakosság a megszállást nyugodtan veszi tudomásul. A szerb katonaság előzékeny. Semhol semmi rendezettség nincs, minden felé nyugalom és csend van. Maga a katonaság is azon van, hogy rendezettség ne történjék. Előfordult például az, hogy egy szerbnyelvű polgár eszékét lopott. A szerb katonaság balkáni módon terolta meg a lopást, a tolvajt megbetetették. A szerb bácskai megszálló csapatok parancsnokai azon vannak, hogy a drágaságot

megszüntessék. Ezért erőiesen nyulnak az árak leszállításához. Ez az erély már érezteti is a hatását.

Véglegesnek tekintik-e Bácskában a megszállást?

— Erre vonatkozólag szerb részről még nem történt hivatalosan nyilatkozás.

Az ügyvédi karban az újvidéki szerb népkormány igazságügyi rendelkezéssel izgalmat keltenek. Petrávics János dr. igazságügyi népbiztos-helyettes a következő megnyugtató nyilatkozatot tette:

— Az ügyvédi kamara autonómiáját teljes egészében fenn fogjuk tartani. Az ügyvédi tanácsot, a mely tudvalevőleg eddig az egész volt Magyarországra kiterjedőleg fegyelmi ügyekben a legfelsőbb fórum volt és Budapesten székelt, a temesvári táblánál alakítandó ügyvédi tanács fogja helyettesíteni. A tanács fele bírákból, másik fele ügyvédek közül alakul. Már a közeli napokban megjelenik a rendeletünk, a mely az összes felfüggesztett perek letárgyalását rendeli el a több felfüggesztést nem enged. Ennek egyik elője az, hogy a pereket az első fokon letárgyalják; a másik pedig a főelőlunk, hogy az ügyvédek munkája ezzel is szaporodjék, mert bizony most elég rosszul megy a soruk.

Cs. B.

H I R E K.

Harmine hajó áru

érkezett Fiumében, amelyeken minden elképzelhető szükségleti cikk fel van halmozva. Ezt az árut, illetve ennek az árunak egy nagy részét felajánlották a szerb hadseregnek, viszont a szerb hadsereg felajánlotta Szerbia és az általa megszállott területek lakóinak. Így történt azután, hogy a bajai iparosok és kereskedők tegnap felhívást kaptak, hogy jelentésük be szücskeltek azokban az árukban, amelyeket igényelnek.

A kereskedők és iparosok természetesen siettek a felhívásnak eleget tenni, mert ugy az iparosok, mint a kereskedelem meg lehetősége ki van fogyva mindenképpen.

A harmine hajóban hír szerint fel van halmozva gyarmat és fűszer-áru, papiros, festék, olajféle, valamint mindenféle élelmicikk is. Ugy hírlik, hogy az áru már a legközelebb meg fog Bajára érkezni.

Változások a közigazgatásban. Vojnits T. István főispán állandó tartózkodási helye Pécs lesz. A Vojnics Tunics István dekretuma bizonyos direktívákat tartalmaz. A legfontosabb újítás, ami a közigazgatásnál áll be, a közgyűlés feloszlása, amelyre a főispán már utasítást kapott. Az összes többi városi bizottságokat is feloszlatják. A közgyűlést egy bunyevác szerb nemzeti tanácsból alakítandó bizottság fogja pótolni. A bizottság tagjait a főispán nevezi ki. Egyidejűleg elrendelte az újvidéki kormány a nemzeti tanácsok feloszlását.

Cukrot kapunk. Arról értesültünk, hogy a nagy cukor inségnek egyelőre véget fognak vetni. A közeli napokban ki fognak a város közönsége részére cukrot osztani. Ugy értesültünk, hogy ezuttal nem a rendes, hanem legalább a másfélszeres adagot fogják kapni. A közönség mindenestire örömmel veszi ezt hírlát, mert már jó ideje nem osztottak ki cukrot és ahig van a városban olyan háztartás, ahol volna cukor.

Bevettek egy ablakot tegnap este a Központi kávéházban. Az eset magában véve igazán jelentéktelen, de most minden esemény feltűnést kelt. Amikor beverték az ablakot nagy néptömeg verődött össze és tárgyalták az ügyet. Az egész eset abból állt, hogy egy bevergott ember elordította magát és nyagot lendített a karjával és a puszta kezével bezúgta az ablakot. A keze csupa vér lett. Egyebekben bekisérték az ablakverőt a városházára.

Nem lesz gáz. A gázgyár szene végleg elfogyott és így megszűnt a gázvilágítás is. A széninség megszüntetése céljából tegnap délután értekezlet volt a polgármesteri hivatalban.

A hazatértek és a telefon. Iparosok, kereskedők, ügyvédek és orvosok, akiket a háboru szele elhordott otthonuk-

ból, iródeájából, műhelyéből, vagy üzletéből, kényszerítve voltak a telefonjukat szünteteltetni. A posta távirat-hivatal nem szerelte le az ilyen telefon állomásokat, hanem kikapcsolta. Most, hogy vége a háborúnak (esemény vége), kezdenek a hadból hazatértek jelentkezni, hogy újra kapcsolják be őket a telefonhálózatba, az a kellemetlen meglepetés éri ezeket a — rendszerint mindentől kifogyott — embereket, hogy a posta-hivatal csak úgy kajlandó őket a hálózatba bele vonni, ha az előfizetési díjat már szeptembertől fogva megfizetik. Hát ezt nem tartjuk igazságosnak. Hogyan jön az a hadból hazatért ember ahhoz, hogy olyan 50 koronát fizessen meg, amiért semmit nem élvezett, nem tartozik. Nem elég, hogy a háboru nincstelenre tette őket, még most hazatértek után is huza őket az ág.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.
Kiadó: „CORVIN”-NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda
gyorsasajtóján Mátyás király-ter. Baján.

Kávéházi lambériák

valamint gázluszterek, kályhák, tükrök és kávéházi kassza eladó. Goldner Testvérek volt „Korona Szálló.”

Ugyanott két asztalostanonc felvétetik.

Eladó ház. eladó

egy uri esaládi ház gázvilágítással, vízvezetékkel, fürdőszobával, angol kőrettel. Virágos és gyümölcsös kert, praktikus gazdasági udvar megfelelő épületekkel sok nemes fafa szőlőtökével. Baja, Tóth Kálmán-utca 34. szám.

Az „UNANIA” vasárnaptól kezdve minden ÜNNEP- és VASARNAP

délelőtt fél 11 órakor előadást tart. Ezen előadásra felhívjuk a hölgy közönség figyelmét.

Éjjeli inspekción

dec. 16 től dec. 23-ig reggeli fél 8 óráig és vasárnap délután nyitva:
Gyarmati Emil
gyógyszertára.

KARÁ-
CSONYRA

ELEGÁNS LEVÉLPAPIROK DOBOZBAN ÉS
10-ES BORITÉKBAN CORVIN NYOMDÁBAN.

U J-
É V R E

Névjegyek.

Eljegyzési kártyák.

Esküvői meghívók.